

Opis projekta

6. februar 2015 12:40

1. Naziv

Definisanje alternativnog doprinosa Republike Srbije globalnoj borbi protiv klimatskih promena

2. Period održavanja

Početak: 23. februar 2015.

Kraj: januar 2016.

3. Mesto sprovođenja projektnih aktivnosti

Beograd, Novi Sad, Vrbas, Petnica

4. Cilj projekta

Definisanje ambicioznog, transparentnog i pravičnog alternativnog *doprinos Republike Srbije globalnoj borbi protiv klimatskih promena* u sklopu međunarodnih pregovora o uspostavljanju globalnog klimatskog sporazuma za period nakon 2020. godine. Doprinosi koji budu rezultat rada na ovom projektu će obuhvatiti aktivnosti koje treba preduzeti sa stanovišta ublažavanja i prilagođavanja klimatskim promenama kako bi se globalno zagrevanje ograničilo na 2°C i za koje odgovarajuća tehnologija već postoji, a ne koje su politički ili ekonomski moguće u ovom trenutku. *Alternativni doprinos Republike Srbije globalnoj borbi protiv klimatskih promena* će u formi dokumenta biti predat pregovaračkom timu naše države na 21. Konferenciji strana-potpisnica UNFCCC (COP-21).

Dodatni cilj projekta je promocija istraživačkog rada na polju rešavanja problema klimatskih promena među studentima i srednjoškolicima.

5. Partneri na sprovođenju projekta

Jedan stepen Srbija, ...

6. Opis izazova

Svedoci smo porasta frekvencije i intenziteta ekstremnih vremenskih prilika čiji su uzrok klimatske promene. Klimatske promene su najveći izazov sa kojim se suočava čovečanstvo u XXI veku.

U okviru Ujedinjenih nacija i mnogih drugih globalnih i regionalnih organizacija i platformi već više od dve decenije se vode pregovori o tome kako ublažiti klimatske promene, tj. kako smanjiti emisiju gasova sa efektom staklene bašte, i/ili kako se prilagoditi na promene koje se već odvijaju.

Globalni pregovori su više puta upadali u ćorsokak. Nakon neuspeha klimatskih pregovora u Kopenhagenu, svet je započeo planiranje novog globalnog dogovora o klimatskim promenama koji bi trebalo da važi od 2020. godine. Kao rok za definisanje ovog dogovora dat je kraj 2015. godine, odnosno COP-21 u Parizu.

Kako bi budući globalni dogovor bio zasnovan na kvalitetnim informacijama o stvarnim planovima i mogućnostima država kada je u pitanju ublažavanje i prilagođavanje klimatskim promenama, a ne pustim željama, dogovoreno je da svaka država podnese Sekretarijatu UNFCCC i objavi svoj nameravani doprinos - INDC.

Imajući u vidu dosadašnji put odvijanja pregovora kao i značajna neslaganja država oko toga ko treba da podnese najveći teret ublažavanja (odnosno smanjenja emisije), kao i ko treba da počne i obezbedi finansiranje, već sada postoji osnovana sumnja da INDC-ovi koje vlade budu podnele neće omogućiti postizanje dogovora kojim bi se ograničilo globalno zagrevanje na 2°C.

7. Opis rešenja

Sporazumom iz Lime usvojenim na COP-20 države se pozivaju da se redovno konsultuju sa organizacijama civilnog društva. Kao doprinos ovim konsultacijama Jedan stepen Srbija pokreće izradu alternativnog INDC-a koji bi predstavljao ambiciozan, transparentan i pravičan doprinos Republike Srbije globalnoj borbi protiv klimatskih promena.

Početna hipoteza za INDC (nacionalni dugoročni cilj) je da Republika Srbija bude **ugljenično neutralna država** (carbon neutral) do 2050. godine. Ugljenična neutralnost je koncept koji se odnosi na proces kruženja ugljenika. Koliko ugljenika se emituje, toliko se i ukloni iz atmosfere. Biti ugljenično neutralan znači da neto emisija gasova sa efektom staklene bašte iznosi nula tona ili je negativna. Ovaj cilj može da se postigne tako što će se emisija smanjiti na nula ili tako što će se povećati ponori ugljenika kako bi se apsorpcija gasova izjednačila sa emisijom gasova.

U sklopu definisanja INDC-a istraživače se sledeće oblasti:

1. smanjenje emisije u energetskom sektoru i primena ekološki bezbednog izdvajanja i geološkog skladištenja ugljenika (CCS);
2. smanjenje emisije u saobraćaju;

3. smanjenje emisije u građevinarstvu i prostorno planiranje koje podržava održivi razvoj gradova;
4. smanjene emisije u industrijskim procesima i upravljanju otpadom;
5. smanjenje emisije, odnosno povećanje sposobnosti skladištenja ugljenika u poljoprivredi i šumarstvu;
6. mogućnosti za regionalnu saradnju na procesima ublažavanja klimatskih promena; i
7. obezbeđivanje finansijskih sredstava za ispunjenje cilja.

U radu na ovom istraživanju Jedan stepen Srbija će prema gorenavedenim temama formirati istraživačke timove. Zadatak ovih timova će biti da svaki za svoju oblast (ima ih ukupno sedam) prikupi odgovarajuće informacije i iskustva drugih država, obradi informacije, odabere najbolja rešenja i svoje istraživanje sintetizuje u poglavlje finalnog dokumenta koji će sadržati predloge za neto smanjenje emisije u Srbiji do nivoa ugljenične neutralnosti.

Na osnovu datog nacionalnog dugoročnog cilja timovi će definisati odgovarajuće:

- nacionalne kratkoročne ciljeve;
- energetske i sektorske ciljeve;
- politike; i
- projekte.

Dodatno, treba pružiti i objašnjenje zašto se smatra da je cilj ambiciozan i pravedan doprinos globalnoj borbi protiv klimatskih promena, kao i informacije o potrebi za međunarodnom podrškom u nekim aktivnostima.

Pored ovih informacija rezultat rada tima treba da obuhvati i sledeće analize: potrebni resursi, uticaji na ciljeve na kojima rade drugi timovi (pozitivni/negativni), dobitnici/gubitnici, procenjeno vreme implementacije, ušteda u emisiji GHG, troškovi implementacije i funkcionisanja, ušteda u troškovima u odnosu na BAU, potencijal za otvaranje novih radnih mesta, i SWOT ili neka druga analiza. Ovo predstavlja i predloženu strukturu poglavlja.

U sklopu istraživanja sprovedeće se i studija slučaja za grad Vrbas gde će se detaljnije ispitati primena predloženih mera na nivou jednog grada.

Timovi će primenjivati sledeće metode rada: samostalno istraživanje, offline i online timski sastanci, brainstorming sesije, sastanci i konsultacije sa domaćim i stranim ekspertima iz oblasti, konsultacije sa profesorima, analiza, sinteza,...

Timove će činiti sledeći članovi:

- koordinator čiji je zadatak da obezbedi efikasno funkcionisanje tima, usmerava ga ka cilju, organizuje interne i eksterne sastanke, obezbedi korisne informacije, preispituje rezultate rada tima;
- 2-3 srednjoškolaca čiji će zadatak biti prikupljanje informacija za oblast kojom se tim bavi;
- nastavnik iz srednje ili osnovne škole koji će u saradnji sa srednjoškolicima i studentima vršiti selekciju izvora informacija i procenjivati njihov kvalitet; preispitivanje rezultata rada tima;
- 2-3 studenata koji će raditi najvažniji deo posla, a to je izrada predloga i pisanje poglavlja;
- univerzitetski profesor ili docent koji će biti mentor studentima i u saradnji sa njima i koordinatorom definisati delokrug predloga i strukturu dokumenta.

Timovi će raditi na dve lokacije: Beograd i Novi Sad.

Napomena 1: Sastav timova za istraživački rad je predložen po ugledu na opis istraživanja koje je sproveo veliki američki klimatsolog Džejsms Hansen, a koji je dostupan u njegovoj knjizi „Storms of My Grandchildren“¹.

Napomena 2: Treba obezbediti uslove da rezultati rada studenta mogu da se iskoriste za ispunjavanje nekih njihovih obaveza na fakultetu, npr. izrada seminarskog ili diplomskog rada.

Napomena 3: Ukoliko se čini da je rad na INDC preambiciozan i zbog potencijalog razumevanja da je reč o mešanju u rad vlade (ovo samo po sebi nije problem, jer to i jeste uloga OCD, ali može da stvori veliki otpor od strane zvaničnika) projekat može da bude preformulisan u definisanje putanje za dekarbonizaciju u okviru [Deep Decarbonization Pathways Project](#)-a. Takođe, projekat može da bude preformulisan u vežbu koja bi izgledala kao istraživanje koje je sproveo ekoaktivista Paul Gliding i koje je opisao kao *Rat za jedan stepen*.

8. Faze projekta i značajni datumi

23. februar - 31. mart: priprema projekta i formiranje timova;

1-30. april: definisanje delokruga rada, opis zadataka, opis strukture finalnog dokumenta;

4. maj - 12. jun: prikupljanje informacija, izrada nacrt dokumenta;

13. jun: predstavljanje nacrt dokumenta organizacijama civilnog sektora (Beograd ili Novi Sad);

14. jun - 31. jul: nastavak rada na nacrtu dokumenta;

1. avgust - 3. septembar: studija slučaja - Vrbas;

4-5. septembar: završno preispitivanje dokumenta (timska radionica u Petnici);

6-30. septembar: završetak rada na dokumentu;

12. oktobar: radionica za državne organe, OCD i privredu; i

januar 2016: izložba o rezultatima rada na projektu u Galeriji nauke i tehnike.

Dodatne aktivnosti: u dogovoru sa članovima timova planiraće se obuke karakteristične za aktivističke pokrete (liderstvo, organizovanje, mobilisanje, javno zagovaranje, javni nastup, kreiranje kampanja,

politika, pisanje predloga projekata, sprovođenje projekata,...).

8. Ciljna grupa

Studenti i srednjoškolci koji su zainteresovani za istraživački rad i ekološke probleme.

Pregovarački tim Republike Srbije na COP-21 u Parizu, državne institucije, organizacije civilnog društva, privreda.

9. Rezultati projekta

Definisan alternativni INDC za Republiku Srbiju

Srpski pregovarački tim, stručna javnost, državne institucije, kompanije upoznate sa alternativnim INDC-om sa kojim bi Srbija mogla da nastupi na klimatskim pregovorima u Parizu.

10. Budžet

Biće obrađeno.

Reference:

1. <http://www.amazon.com/Storms-My-Grandchildren-Catastrophe-Humanity/dp/1608195023>